

Byggnadsminnesförklaring av föreningshus på fastigheten Prästbordet 1:19 i Ede, Offerdals socken, Krokoms kommun, Jämtlands län
(1 bilaga)

Frågan om byggnadsminnesförklaring av föreningshuset har väckts av Offerdals hembygdsförening 1982-09-07.

Byggnadsnämnden har vid sammanträde 1982-09-14 noterat förslaget om byggnadsminnesförklaring och senare inte haft invändningar mot byggnadsminnesförklaring och föreslagna skyddsföreskrifter.

Fastighetens ägare, har godtagit byggnadsminnesförklaringen och de föreslagna skyddsföreskrifterna.

Länsmuseet har under hand tillstyrkt byggnadsminnesförklaring och föreslagna skyddsföreskrifter.

Föreningshuset i Ede i Offerdal uppfördes 1901 för IOGT-logen "Dalblomman". Byggnaden har till större delen kvar sin ursprungliga karaktär sedan byggåret. Den är uppförd i 1½ våning, med timmerstomme och panel av liggande fasspont. Byggnaden är målad i gul oljefärg. Taket är täckt med falsplåt. Grunden är av huggen sten.

Interiört finns det mesta av den fasta inredningen bevarad sedan byggåret. Dörrarna är femspegelsdörrar av sekelskiftestyp. Bottenvåningens fönster har åtta rutor samt enkla profilerade omfattningar. Kökets och entréhallens väggar har bröstpanel av pärlspont med papptapet på väggarnas övre del. Den stora samlingssalen har väggarna helt klädda med pärlspont, men även här markeras en bröstpanel med hjälp av en horisontal list och en mörkare brun färg på väggarnas nedre del. Samlingssalen domineras i övrigt av scenen, med en fondmålning utförd av Pelle Linde samt ursprunglig ridå. Även i köket finns flera ursprungliga inredningsdetaljer kvar, bl a en diskbank, spiselkrans, järnspis och serveringslucka. Golvet i bottenvåningen består av smala bräder. Taket är klätt med spänd papp. I övervåningen finns en f d vaktmästarbostad samt en vind - båda i relativt oförändrat skick.

Från det att den första IOGT-logen bildades i Östersund 1882, spreds nykterhetsrörelsen mycket snabbt ut över länet. Under ett år (1882-83) bildades 94 nya loger. Mycket snabbt blev Jämtlands län, det i förhållande till folkmängden starkaste fästet för nykterhetsrörelsen i Sverige. Föreningshusen intog en central plats - inte bara för logerna, utan för hela bygden.

Föreningshuset i Ede i Offerdal bevarar egenarten hur gången tids byggnadsskick och minnet av historisk betydelsefull händelse och är med hänsyn därtill att anse som synnerligen märklig.

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (1960:960, ändrad och omtryckt 1976:440), rubricerade byggnad på Prästbordet 1:19, Offerdals socken, Krokoms kommun, för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Skyddsföreskrifterna berör byggnadens exteriör samt följande av husets interiörer: all fast inredning såsom golv, väggar, dörrar, dörrfoder, fönster, fönsteromfattningar, tak scen, ridå, fasta inventarier samt målning eller tapet på fast inredning.
2. Ovannämnda byggnad får ej rivas eller flyttas.
3. Ovannämnda byggnad får ej till sitt yttre byggas om eller förändras på annat sätt.
4. Befintlig fast inredning som berörs av skyddsföreskrifterna enligt ovan ska bevaras.
5. Byggnadens planlösning får ej förändras.
6. Underhållsåtgärder som rör exteriören, såsom ommålning samt reparation av timmerfasader, träpanel, takbeläggning, skorstenar, fönster, stensockel liksom underhåll av den äldre fasta inredningen som berörs av skyddsföreskrifter enligt ovan skall utföras på sådant sätt att byggnadernas kulturhistoriska värde inte minskas. Innan underhållsåtgärder vidtas enligt ovan skall samråd ske med länsstyrelsen, som också lämnar råd och anvisningar i dessa frågor.
7. Fastigheten får ej ytterligare bebyggas eller bli föremål för annan väsentlig förändring.
8. Området kring byggnadsminnet skall hållas i sådant skick att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

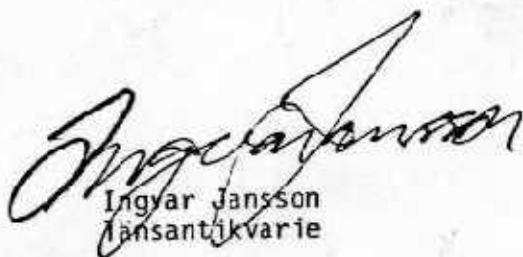
Om ändring av byggnadsminne i strid med skyddsföreskrifterna anses nödvändig för att byggnaderna skall vara till nytta eller sådan ändring i övrigt kan anses påkallad av särskilda skäl, kan länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen meddela tillstånd härtill.

Enligt 14 § lagen om byggnadsminnen gäller detta beslut omedelbart även om det skulle överklagas.

./. Besvär till kammarrätten i Sundsvall, se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har förste länsassessorn Erik Berglund deltagit.

Lars Calleberg
länsråd

Ingvar Jansson
länsantikvarie

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos kammarrätten i Sundsvall.

Besvärshandling skall ha kommit in till kammarrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen, som skall vara egenhändigt undertecknad av klaganden eller hans ombud, skall anges det beslut mot vilket talan förs, vad som yrkas samt de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet. Klaganden bör vidare uppge bevis som han vill åberopa och vad han vill styrka med varje särskilt bevis.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer.

Insänds besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till: Kammarrätten, Fack, 851 01 SUNDSVALL 1.

Ede

Församl.g.

Hemb.g.

361

Past. exp.

Ald.hem

OFFERDAL

315,0 Hällsjön

1:87

Föreningshuset mot sydväst.
JLM 83 S 17/21

Föreningshuset mot nordväst.
JLM 83 S 17/22